PAULINA KRUSZYŃSKA ▶▶

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**Potęga Chin i edukacja w różnych ujęciach –
sprawozdanie z obrad z wybranych paneli
V Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego**

**Power of China and education in various perspectives –
report on the selected panels
of the V International Asian Congress**

**Сила Китая и образование с разной точки зрения –
доклад о выбранных группах
V Международного азиатского конгресса**

W dniach 9–11 maja 2018 roku w Toruniu odbył się V Międzynarodowy Kongres Azjatycki. Tegorocznej edycji przewodziło hasło „Kierunek Azja. Różnorodność, odmienność, dialog. W 100 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę i Azerbejdżan”. Program obrad obejmował aż 45 paneli, a w każdym z nich przewidzianych zostało od 4 do 7 referatów. Celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie obrad dwóch spośród 22. paneli, które odbyły się w piątek, 11 maja.

Tematem pierwszego opisywanego panelu były „Chiny jako mocarstwo globalne”. W panelu tym założone zostało przedstawienie 6. referatów, w tym jeden współautorski, a ostatecznie miały miejsce cztery wystąpienia. Rolę moderatora pełnił prof. dr hab. Robert Jakimowicz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i to jemu przypadł zaszczyt rozpoczęcia obrad, co uczynił poprzez wygłoszenie referatu pt. *Ewolucja stosunków politycznych i gospodarczych między Polska i Chińską Republiką w latach*

1990–2017. Bardzo ciekawym elementem wypowiedzi prelegenta była prezentacja zestawienia bilansu handlowego Polski z Chinami, które wykazało, że od 1990 r. bilans ten jest dla naszego kraju ujemny (rocznie odnotowywany jest deficyt), jednak 2017 r. przyniósł powody do radości, ponieważ eksport z naszego państwa do Kraju Środka wzrósł aż o jedną trzecią.

Kolejny referat wygłosili wspólnie mgr Marcin Adamczyk z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz mgr Patrycja Rutkowska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Tematem wystąpienia było *Zaangażowanie inwestycyjne Chińskiej Republiki Ludowej na Białorusi i Ukrainie po 2010 roku*. Zagadnienie to wzbudziło zainteresowanie pozostałych uczestników panelu oraz słuchaczy, ponieważ jak się okazało, inwestycje chińskie w obu omawianych państwach są na wyższym poziomie niż w Polsce. Prelegenci zwrócili jednak uwagę na fakt, że często inwestycje te to inwestycje infrastrukturalne, które są w głównej mierze finansowane dzięki kredytom udzielanym przez chińskie banki państwowe, dodatkowo zawierającym warunki, m.in. w postaci zatrudnienia do realizowania tych inwestycji chińskich przedsiębiorstw czy pracowników (zamiast własnych, ukraińskich czy białoruskich). Często także wysokość zadłużenia powstałego w wyniku zaciągnięcia takiego kredytu stanowi znaczny procent PKB państwa, co jest oceniane jednoznacznie negatywnie.

Następnym prelegentem był mgr Bartosz Płotka z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jego referat pt. *Maoizm we Francji i pojęcie sprawiedliwości ludowej* był niejako chwilowym oddaleniem się od rozważań praktycznych nt. potęgi gospodarczej Chin w kierunku rozważań teoretycznych. Doktorant z Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych skupił się na przedstawieniu początków pojawienia się koncepcji sprawiedliwości ludowej oraz różnic pomiędzy sprawiedliwością ludową a systemem sprawiedliwości państwa. Uczestnicy panelu zwrócili natomiast uwagę na to, że czują niedosyt w postaci braku omówienia przykładów wymierzania sprawiedliwości ludowej w Chinach bądź też szerzej, zgodnie z ideą całego Kongresu – Azji.

Ostatnim prelegentem w ramach omawianego panelu był mgr Norbert Obara, który przedstawił referat pt. *Tehran Stock Exchange – historia, stan obecny, perspektywy inwestycyjne*. Był to powrót do rozważań o charakterze *stricto* praktycznym, jednak już niedotyczących Chin a innego pań-

stwa azjatyckiego. Główna część wystąpienia została poświęcona historii powstania i rozwoju Giełdy Papierów Wartościowych w Teheranie. Jednak na koniec swojego wystąpienia referent przyznał, że nie jest w stanie sprecyzować perspektyw dalszego rozwoju tej giełdy, ponieważ wiele zależy od układu stosunków międzynarodowych, który oddziałuje na sytuację gospodarczą Iranu. Powołał się na to dlatego, że zaledwie dzień wcześniej prezydent Donald Trump ogłosił wycofanie się USA z nuklearnego porozumienia z Iranem.

Tematy poruszane w panelu były zatem różnorodne, dzięki czemu miał on charakter prawdziwie interdyscyplinarny.

Drugi panel, który zostanie zreferowany czytelnikowi, dotyczył szeroko rozumianej edukacji we współczesnej Azji („Education in contemporary Asia”). Językiem roboczym był język angielski, a zaplanowanych zostało pięć wystąpień, z których ostatecznie wygłoszone zostały cztery. Niestety w panelu nie mogły wziąć udziału dr Anna Kalinowska-Żeleźnik przewidziana w charakterze moderatora (w tej roli z ramienia organizatorów zastąpiła ją mgr Paulina Kruszyńska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) oraz dr Amaliya Mirzaliyeva z Azerbejdżanu.

Obrady rozpoczęła mgr Karolina Mendecka z Uniwersytetu Łódzkiego, która wygłosiła referat pt. *The right to education in mother tongue in light of international human rights law and Turkey*. Zgodnie z tytułem temat referatu dotyczył prawa do edukacji w języku ojczystym w świetle międzynarodowej ochrony praw człowieka i *stricte* przedstawiał problem mniejszości kurdyjskiej w Turcji. Ciekawym problemem, na który zwróciła uwagę prelegentka była kwestia uregulowania zależności (nadrzędności i podrzędności) prawa krajowego i międzynarodowego. Okazuje się, że choć w prawie międzynarodowym prawo do edukacji w języku ojczystym jest wyrażone *expressis verbis*, to prawo krajowe nie zawsze jest do niego dostosowane.

Kolejną prelegentką była mgr Katarzyna Skiert-Andrzejuk z Uniwersytetu Warszawskiego, której wystąpienie zatytułowane było *The European Union's Impact on the Higher Education in Georgia*. Głównym celem referatu była charakterystyka szkolnictwa wyższego w Gruzji, gdzie podobnie jak w Polsce oraz wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej obowiązuje ujednolicony system kształcenia wyższego, czyli system boloński.

Następny referat przedstawił mgr Doanh Duong Cong z National Economics University w Wietnamie. Wystąpienie pt. *Factors related to the de-*

cision not to start a new business: A comparative study among Vietnamese and Polish students wzbudziło bardzo duże zainteresowanie uczestników panelu ze względu na bardzo wysoki poziom analiz statystycznych zastosowanych w badaniu.

Ostatnim wystąpieniem był referat pt. *The Issue of North Korean defectors in the Republic of Korea: Re-education and Reassimilation* wygłoszony przez Martę Janowicz z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wystąpienie to poruszało niezwykle ciekawy problem działań podejmowanych przez władze Korei Południowej, które mają na celu wsparcie imigrantów z Korei Północnej w zakresie m.in. przewyciężenia różnic językowych, przystosowania do życia w społeczeństwie czy do posiadania własności prywatnej.

Na tym panelu, w przeciwieństwie do opisywanego uprzednio, pytania do prelegentów i dyskusja odbyły się po wygłoszeniu wszystkich referatów. Co wydaje się być naturalne, najwięcej pytań otrzymał prelegent z Wietnamu. Dotyczyły one metodologii jego badania, ale także kwestii różnic kulturowych studentów z Polski i Wietnamu. Dyskusja rozszerzyła się ponadto na porównywanie systemów edukacji oraz wyjściowej sytuacji ekonomicznej na progu ukończenia studiów i rozpoczęcia pacy zawodowej przez młodych ludzi z obu państw.

Podsumowując należy podkreślić, że przedstawione panele V Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego pozwoliły na spotkanie przedstawicieli wielu, także zagranicznych, ośrodków akademickich i podzielenie się ciekawymi wnioskami z badań, a tym samym przyczyniły się do rozwoju nauki poświęconej szeroko rozumianej tematyce azjatyckiej.

MGR PAULINA KRUSZYŃSKA

Katedra Teorii Polityki
Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
ul. Batorego 39 L, 87–100 Toruń